

Till Finansdepartement

Stockholm 2026-04-27

Remissyttrande avseende SOU 2026:5 - Utvidgad avdragsrätt för sponsring m.m.

Diarienummer: Fi2026/00109

Inledning

Cancerfonden vill inleda med att tacka för möjligheten att inkomma med synpunkter på slutbetänkandet *Utvidgad avdragsrätt för sponsring m.m.*

Cancerfondens vision är att besegra cancer. Genom att finansiera den främsta forskningen, sprida kunskap om cancer och påverka beslutsfattare i viktiga frågor, arbetar vi för att färre ska drabbas och fler ska överleva cancer. Cancerfonden är en fristående, ideell organisation utan statligt stöd. Vår verksamhet är helt beroende av gåvor från privatpersoner och företag. Vi ser därför positivt på förslag som kan stärka näringslivets incitament att bidra till forskning och annan samhällsnyttig verksamhet.

Cancerfondens synpunkter

Cancerfonden tillstyrker i huvudsak förslaget om utvidgad avdragsrätt för sponsring. Förslaget innebär en viktig modernisering av regelverket och kan bidra till ökad samverkan mellan näringsliv och civilsamhälle.

Samtidigt vill vi på Cancerfonden lyfta viktiga aspekter där vi ser behov av justeringar i förslaget.

Utgifter för att förbättra eller upprätthålla näringsverksamhetens anseende (avsnitt 7.3.1)

Den föreslagna bestämmelsen innebär att avdrag kan medges även när kopplingen mellan utgift och motprestation är mindre tydlig, under förutsättning att utgiften anses bidra till att förbättra eller upprätthålla företagets anseende.

Vad som avses med att stärka ett företags anseende kan dock vara svårt att avgränsa, vilket kan få betydelse för hur bestämmelsen tillämpas i praktiken och hur sponsringsavtal utformas.

Mot denna bakgrund ser Cancerfonden att det finns behov av ytterligare förtydliganden. Begreppet "anseende" bör preciseras i lagtext eller förarbeten och kompletteras med tydliga exempel på hur bestämmelsen ska tillämpas. Vidare ser Cancerfonden även ett behov av tydlig vägledning från Skatteverket för att säkerställa en enhetlig och förutsägbar tillämpning med anledning av det tolkningsutrymme som föreligger. Avsaknad av sådan vägledning riskerar att leda till osäkerhet för såväl givare som mottagare.

Cancerfonden anser att dessa frågor behöver analyseras vidare i den fortsatta beredningen. Det bör särskilt klargöras hur sponsringsintäkter ska klassificeras och beskattas hos mottagaren, inklusive när de utgör näringsverksamhet och när de medför momsplikt.

Effekter för sponsormottagare m.fl. (avsnitt 8.4.2)

Utöver behovet av att tydliggöra begreppet aktualiserar förslaget även frågor om hur sådana ersättningar ska hanteras hos mottagande organisationer. Cancerfonden ser att utredningen i huvudsak fokuserar på företagens avdragsrätt, medan konsekvenserna för mottagande organisationer behandlas mer översiktligt.

En central fråga gäller hur sponsring utan tydlig motprestation ska klassificeras. Beroende på hur överenskommelsen mellan parterna är utformad kan sådan sponsring i vissa fall behöva hanteras som näringsverksamhet hos mottagaren, vilket kan medföra skattemässiga och administrativa konsekvenser.

Cancerfonden vill i detta sammanhang betona att sponsring, till skillnad från gåvor, regelmässigt medför ökade administrativa krav. Det kan exempelvis handla om att upprätta och följa upp avtal om motprestationer, bedöma skattemässig behandling såsom moms, samt säkerställa korrekt redovisning. Dessa ökade administrativa kostnader riskerar att minska det nettobelopp som faktiskt kan användas för ändamålet.

Utredningen bedömer att det är svårt att uppskatta storleken på effekten av den föreslagna utvidgade avdragsrätten för sponsring och att förutse företagets beteendeförändringar. Samtidigt konstateras att det inte går att avgöra i vilken utsträckning bestämmelsen kommer att öka mottagarnas intäkter.

Det finns därför skäl att följa upp och utvärdera reformen. En sådan uppföljning bör särskilt belysa om de utvidgade skatteincitamenten leder till ökade resurser för långsiktigt samhällsnyttiga ändamål, såsom forskning.

Vidare framhåller utredningen att det finns en risk för undanträngningseffekter, där en ökning av sponsring kan leda till en förskjutning från gåvor till sponsring. Den konstaterar också att gåvointäkter för många mottagare är att föredra eftersom de ges villkorslöst och utan krav.

Cancerfonden delar denna analys och ser ett behov av att följa hur förslaget påverkar balansen mellan gåvor och sponsring. Gåvor och sponsring fyller båda viktiga, men olika funktioner.

För forskningsfinansiering ger gåvor större flexibilitet att prioritera utifrån medicinska behov och långsiktiga forskningsprioriteringar, medan sponsring i högre grad kan vara kopplad till specifika satsningar eller aktiviteter. För Cancerfonden, vars uppdrag är att finansiera den mest angelägna cancerforskningen, är denna skillnad viktig att beakta.

Mot denna bakgrund bör gränsdragningen mellan gåva och sponsring tydliggöras. Frågan behöver analyseras vidare i den fortsatta beredningen, särskilt med avseende på hur olika former av finansiering kan påverka civilsamhällets förutsättningar att bedriva långsiktig verksamhet.

Beslut om detta yttrande har tagits av generalsekreterare Ulrika Årehed Kågström. Elin Lager, intressepolitisk sekreterare, har varit föredragande.

Ulrika Årehed Kågström
Generalsekreterare Cancerfonden